

The Project Gutenberg eBook of Runot, by Juhani Siljo

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Runot

Author: Juhani Siljo

Release date: November 23, 2012 [EBook #41449]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK RUNOT ***

Produced by Tapio Riikonen

RUNOT

J. Siljo

Werner Söderström Osakeyhtiö, Porvoo, 1910.

SISÄLLYS:

Matkalta 1-3
Pa'ossa
In memoriam 1-2
Kalkki
Autio templi
Incognito
Excelsior
Odotus
Ja konsa lähden —
Elämä
Viel' kerran —
Valtateillä
"Aatteet"
Pietarille
Syyslaulu
Syys-sunnuntai
Takaa taivaanrannan

Sumussa
Marraskuu
Yö 1-2
Ohi ikkunan
Pakkaspäivä
Suksiretki
Hämynhetki
Tanssilaulu
Meri
Kevättalvella
Rukous
Ylösnousemus
Toukokuussa
Kevään lehdossa
Päivänlasku
Kulkurin kesälauluja 1-4
Auringontytty 1-3
Aurinkokylpyä syysmyöhällä 1-2

MATKALTA.

1.

Eessä ranta vieras, karu, retki takaa merten käy. Taakse vaipui kevään taru, päivä hämärtäy.

Taakse valtaväylät jäivät, suvituulet viileät. Saapui syksyn raskaat päivät, viime jätävät.

Näyt aurinkoiset, ylhät matkaan vaati kulkijan; uhanneet ei rannat jylhät tiellä unelman.

Yö jo yltyy — syömen saartaa pelko; uskon ehkä vie — Houkutellen mieleen kaartaa tottumusten tie.

Yö jo yltyy — katse kääntyy suuntaan valtaväyliin. — Viime vaali tee, tai nääntyy usko sydämen!

Polta rantaan varmat laivat, unhoon peitä mennehet: säästät paluun häpeet, vaivat, heikot askelet!

2.

Mitä auttaa kirous: kaiku kallioihin kuolee — se on siitä lohdutus. Elon silmä outo, tyly kohtaa katsees vaipuvan. Sana auta ei, ei tahto, kun jää käsihin vain vahto haihduttua unelman.

Tie on eessä ainoa: ylle kiron, valituksen määrä kirkas aseta! Juhlasointuun ilmanäärtien liitä sävel sydämes! Kesken vuorten iki-lunta loistaa unten valtakunta — sinne kiinnä katsehes!

3.

Se tappio vielä ei murra: meni liian heikot haavehes. Sitä ei ole oikeus surra, sen kautta sa saavutit vapautes.

Sen kautta sa löysit vasta oman sielusi, voimasi tunnet nyt. Taas taivalta alkamasta sua estä ei tappiot kestetyt.

PA'OSSA.

On turha pa'on kolkko tie, mi pois sun luotas, elo, vie.

Se raskahasti tuta saa sun kostoas, ken noudattaa

vain suuntaa omain tähtien, sun valtatiesi hyljäten;
ken mielehensä särkyvään käy viime lohdun etsimään
tuolt' ihmemaasta unelmain, vain hetken unhon tuottavain.
Sun tuomarisi ankarin hänt' aina seuraa syytöksin:
hänt' oma sydän tuomitsee, yö tuomar'-ilmeihin uhkailee.
Hänt' aina tyhjiys ympäröi, hän turhaan rauhaa ikävöi.
Hän näkee näyt kolkoimmat ja kuulee äänet uhkaavat,
ne mieleen oudon pelon soi, niit' sana sitoa ei voi.

IN MEMORIAM.

1.

Ah turhaan, menneet, nousette taas muistoon unhon alta; ei uuteen eloon nostaa voi teit' enään laulun valta.

Taas yöhönne siis painukaa: viel' jälkeen sävel jääpi, — kuin pilviin kohde auringon, kun ilta hämärtääpi —,

jää sävel tuskan, taistelun ja toivon, kevätmielen, ne vielä hetkin hiljaisiin saa soimaan sydänkielen.

Viel' ehkä virsi laajempi saa soinnut unhon yöstä: se sato runsain, puhtahin ois menneen päivän työstä.

2.

Jos kukkaan puhkeaa uus elo, kauneus, min heikko aavistus jo syömess' orastaa,

niin turhat ollehet ei uhrit vaikeat, ne, joita vaativat taa jääneet taipaleet;

täys onnen mitta ois, ois elo juhlaa vaan, mi tuloon kuolonkaan viel' loppua ei vois.

KALKKI.

Pisar pisaralta juo sa karvas kalkki tyynnä pohjaan asti. Lupaus, min kerran annoit itsellesi — oma itses olla — täytä ankarasti.

Kalkin katkeruuteen älä pienintäkään pyydä lievitystä. Uusi voima versoo joka pisarasta, minkä tyynnä juot sa kalkin sisällystä.

AUTIO TEMPLI.

Toin syömeni templiin kerran kuvan nuoren, säihkyvän; sitä kaunein uskoin ma palvoin kevätaikani herkimmän.

Ilo siit' oli liian pieni, — ma vieläkin pienempään siks' ylpeenä tyytyä tahdoin. Ja ma kielsin lempeni tään.

Ja ma templin ääneti suljin ja harhasin maailmaan. Kuvan unhotin, riemusta luovuin, — en rauhaa ma saanut vaan.

Yhä korviini templistä hiipi suven kuolevan nyyhkytys. — Kovin paljon se lempeni maksoi, kovin paljon se ylpeys.

Nyt autius templissä asuu
ja raskas hiljaisuus.
Ovet suljetut kiinni pysyy.
Ne aukiko lyö suvi uus —?

Suvi vieläkö alttarin ylle kuvan uuden, kirkkahan tois —? Sävelriemuun autio templi jo puhjeta silloin vois.

INCOGNITO.

Sinut uneksin onnehen kalleimpaan, min ansainnut on sydän puhtahin. Ma aatoksissani korotin sinut taivaan pyhien kunniaan.

Monet harmaat hetket sä ylensit, soit voiman syömen uskohon, kun uhkas nääntymys toivoton: mua kirkkaudellasi kirkastit.

Niin väikkyös eelläni ainiaan ja ohjaa katsehin tenhovin mun tieni kautta tuskankin yhä ylle itseni, loistoon maan,

mi siintävi takaa unelmain, mi aavistukselle avautuu, min ihanuutta uneksuu sydän alla hetkien ankarain.

EXCELSIOR.

Kuin jännitetty jousi on tahtoni mun. Sain auringolta käskyn ja määrän ma kukkuloille nousta elon kirkastetun ja käydä ohi tien monen väärän.

Sen käskynsä ainiaaksi polttanut on laintauluun mun tahtoni kerran kuin taikakuvin kirkkaus auringon, yön voittajan, kuoleman herran.

Sen käskyn myös kuulla moni ystävä sai, mut eronneeks' ma heistä näen tieni. Moni korpisoihin kohta on sammunut kai, monen tyydytti maan ilo pieni.

Nyt äänetön on päivä ja lohduton yö ja Tuonen lepo autuus jo oisi, mut ylemmäksi kutsuvi auringon työ, kuin käskynä se veressäni soisi.

Ma tunnen: mun sitoa ja päästää voi vain auringon ylhäinen mahti; näyt korkeat se nähdä mun sieluni soi, sen antama on syömeni tahti.

Kuin kaikuna valkeuden kentiltä oon välin kuullut ma riemun ja soiton. Muu houkutus kuin hauta jo vaietkoon, olen lapsi sen valkeuden loiton!

Sen luokse tahdon löytää mä suorimman tien, kuin maalihinsa kiitävä nuoli. Jos väsyn kesken, turhaan ma tuhlannut lien kevät-aikani, mi aavikoille kuoli.

ODOTUS.

Pitkä vaiva, heikko työ, sydän rauhatonna lyö.

Milloin hetki jumalainen saavut, kirkas, laulavainen

syntylaulut elon uuden, pyhän, ylhän ikuisuuden?

Syvydestä sydämeni nouse soiden, kukkien,

luo kuin kevät talven alta sieluun uuden valon valta!

JA KONSA LÄHDEN —

Ja konsa lähden kerran ma täältä ijäks pois ja luokse elon Herran jos tieni käyvä ois, niin Hänen kuulla selon ma tehdä tahtoisin, mit' nähnyt mailla elon oon kipein sydämin:

"Sun luomakuntas siellä se harhaa yössä vaan. Ei moni ilomiellä voi nostaa katsettaan Sun luomaas ihanuuteen, ei moni luottaa voi Sun armos avaruuteen — se harvoin avun toi.

Miks kaipuun annoit heille, kun voimaa suonut et? Ken lankee, tuskan teille miks hänet tuomitset? Sull' eikö ilo oisi jos valoon, onnehen Sun kauttas nousta voisi yön lapsi jokainen?"

ELÄMÄ.

Hetken leikki haaveen leluin, kirjokuvin, kuherteluin alla suven taivahan. Riemun remu — tuskan huuma, hädän parku raskas, kuuma yössä syksyn surmaavan.

Melu, touhu ilmein tärkein.

— Tulee kuolo kaikki särkein.

VIEL' KERRAN —

Viel' kerran ehkä hetki se keskiyön sun yllättävä on, joka riistävi pois naamion, min taakse kätkit itsesi oman katsees eestä.

Jos silloin sielus vieraana itselles ja outona sa tapaat, ja tyhjyyden, mi hätäs äänehen ei vastaa, löydät sa sijalla sydämesi;

jos rakkain ystäväs, johon luottaen ties liitit ilopäivinä kevähän, vain sanan köyhän lohdun tarjoo, — hetken sen luuletko kestäväsi?

VALTATEILLÄ.

Liian helppo taisto, voitto liian halpa. Työttä ruostumahan jää tahdon kirkas kalpa.

Väärän suunnan ottaa syytöksien nuoli, omaan poveen painu ei, — lähint' ei koske huoli.

Vaara valtateillä ompii ystävästä: silmäs lumoin sokasee itseäs näkemästä.

"AATTEET."

"Aatteet jalot, ylevät" monta julistajaa moukkaa hellin käsin hoivaa, kantaa pyhain juhlapöytähän, hurskaan sielunrauhan antaa. Ei ne jalkaa kiveen loukkaa tiellä karun elämän, joita siivet kerkeät ylle synninalhon kurjan nostaa tieltä katseen nurjan kärsiväisen syntisen. Aate-kaavaan kahliten syömen herkän vaatimukset eessä elon kurjuuden kiinni lyö ne tunnon ukset, ettei horjua vaan voi ryhti varma, jonka soi usko, luoma isien. Estyy katse tutkivainen omaan sieluun painumasta: siinä palkka parhaanlainen unen rakkaan antavasta hartaast' aate-kieunnasta.

PIETARILLE.

Seuraten käskyä Mestarin heitä verkkosi syvemmälle. Saalis vartovi viljavin kätköissä ihmissydämen, sielulle nälkää kärsivälle kalliin ravinnon tarjoten.

Kätköistä syömen jos kohoaa hirviö moni, min päivänvaloon ennen sa kartoit kohottaa, kuitenkin, itseäs alentain, työhön ryhdy, mi voittoon jaloön johtaa mielen nöyrtyvän vain.

Ihme ehkä täyttyä voi; laske siis pohjamutiin asti verkkosi, ennen mi tuskin toi palkan vaivasi vertaisen. Saada voisit sa runsahasti saaliin kymmenkertaisen.

SYYSLAULU.

Se taikasormus suo, ma jolla itseni nyt hetkeks peittää voin eest' oman katsehen', ja vartijani tuo, — syysraskas aatoksen' — mi tylyin tuomioin ain' riemun riistäen mua seuraa varjonain — pois kuolkoon muistostain.

Nyt tahtiin aaltojen lyö sydän huoleton! Jo lentoon vapaasen keveenä nouskohon miel' alta varjojen! Ei ijäks vangita voi syksy sielua; viel' ilo kukkaan saa, jos saartaa syksykin, ja voimin nuortuvin käy kulku talven taa.

SYYS-SUNNUNTAI.

Niin outo paino mieltä ahdistaa, se elon autiutta kammoaa.

Jo aurinkokin painuu laskuun päin, pois poistuu elo, nuoruus kiirehtäin.

Kuin takaa valtamerien aavojen soi sieluun viestit ilojuhlien.

On juhliin kokoontuneet jumalat ja autuaitten saarten asujat:

Siell' soitto kaikuu, tanssi harras käy ja uhrisauhu taivoon ylentäy.

Siell' eessä ylhän marmor'-alttarin soi juhliivaisten kiitos korkehin.

Sä myös siell' oot, niin sydän aavistaa, sä, jonka luo ain' aatos palajaa,

sä tuntematon, tuttu unen vain, sä tähtikajastus mun polullain.

* * *

Mut' aurinko jo vaipui vetten taa.
Niin lohduttoman nä'ön elo saa.

TAKAA TAIVAANRANNAN.

Takaa taivaanrannan saapuvan näen sun, tuoden lohdun mannan, kauvan jo kaivatun.

Ylitse meren harmaan tanssivi askeles, kasvosi nään jo armaan, kirkkaan katsehes.

Käsin jo viilein kosket otsahan kuumeiseen, tyyntyy hehkuvat posket, rauha jo käy sydämeen.

Äänen räikeän kuulen ulkoa kaikuvan. Sointu lempeän huulen häipyvi ilmahan.

Toteen unelma vaihtui, — päivä harmaa on. Näky mereen haihtui teitä auringon.

SUMUSSA.

Turhaan silmä tuijottaa illan sankkaan sumumereen, lämpöä ei sieltä saa vilunvärisevään vereen.

Kirkonkellot kutsuen kaikuu sumun raskaan takaa. — Vieras sointu kellojen, sielt' ei lähde lohtu vakaa.

Käännä katse väsynyt oman rintas maailmahan; soinnut sinne kätketyt laulaa mieles unholahan.

MARRASKUU.

Taas taivaanranta viluisna rusottaa ja hämy harmaa vesille leviää ja saaret loitot sumuun peittyi, onnelat kevät-unelmaini.

Kuin varjot hiljaa hiipivät ihmiset, — ne paljon näyttää hetkessä kuihtuneen. Kuin paljaat, luiset käsivarret tuulessa vääntyvät puitten oksat.

Kay ilme kova kasvoille Elämän ja rypyt syvät otsahan uurtuvat se uniin ilottomiin vaipuu. Sammuvi auringon viime rusko.

Ja väre kylmä sydäntä kouristaa, kuin eessä oisi päivät jo tuomion ja muodot uudet elo saisi, muodot varjojen valtakunnan.

YÖ.

1.

On laannut elon humu, lyö jo kello keskiöinen. Niin uhkaavaisna katsoo yö ja taivas tähtivöinen.

Kuin uhkahuuto etäinen soi ääni hiljaisuuden, niin salaisesti saapuen rajoilta avaruuden.

Se tuomarko jo saapunee näin tavoin varkaan, salaa, mi sammumahan tuomitsee sen liekin, joka palaa

tääll' alla öisten varjojen ja luona kuolon-nielun, min hehku hiljaa tuhoten luo tuhaks' ihmissielun —?

Niin uhkaavaisna katsoo yö ja taivas tähtivöinen, ja pelokkaana sydän lyö, min kietoi kauhu öinen.

2.

Tuuli ulvoo ikkunassa, sanat yöstä saattamassa.

"Moni kurja vaivaan hukkuu.

— Ken nyt rauhan unta nukkuu!

Liika monen tuskan-taakka.

Kuka auttaa aamuun saakka?

Kuka syönten polton lientää?"

Eespäin murheviesti rientää.

Ulvo, tuuli, talviyössä, tyy rauha rikki lyö sä!

OHI IKKUNAN.

Ohi ikkunan lumia lentää, ne tuuli kauvas vie. Ohi ikkunan ihmiset entää, ei jälkeä säilytä tie.

Lumet, ihmiset illan helmaan pian silmistä häipyy pois.

Elon kummaan kuvitelmaan syvin onniko kätkeyty ois —?

PAKKASPÄIVÄ.

Kaukaa, päältä harmaan pilven katsovi aurinko pakkaspäivän kelmeä, kuumeinen, näkevi keskeltä nietosten, takaa hienon sumuhäivän vastaansa apua pyytävien käsiä kohoovan, kuulevi kuolonhädän soivan keskeltä jäisen maailman.

Aurinko pilveen laskeutuu.

Saapuvi äänetön talvi-ilta.

Kohta ei enään valitus

nouse kuolon-tanterilta.

SUKSIRETKI.

Taas sairas jännitys laukeaa, sydän muista ei vaivaansa tuimaa, mi tullessa kaikkosi kauvas pois, kai peljäten vauhtia huimaa.

Sydän tuntee voimansa nuortuvan taas, veri virkeenä suonissa luistaa. Menon innosta suksikin vapisee, nyt tarvis ei kiihkoa suistaa.

Talot viimeiset ohi jo vilahti, tiet loittoni polkemat joukkoin. Elon äänet ei enään saavuta mua kätöksä metsänloukkoin.

Elo toinen ehjempi, puhtaampi tääll' ulkopuolella ajan, monin rikkain muodoin ulottuu taa ijäisyyden rajan.

Tähän eloon lienen kuulunut minä myöskin kerran, luulen; sen helmaan vielä mä palajan, kun juhkakutsut sen kuulen,

kun kiertokulku se päättyvi, min kautta kirkastuva ois ijäisyys mun rinnassain, ain' kodistaan uneksuva.

Pyhän liittoni nyt ma uudistan ja sen pitää tahdon aina: sun ääntäsi, luonto, ei syömessäin elon humu unhoon paina;

se rauhaa tuoden, tuomiten ja neuvoen soikoon siellä; sen käskyä aina noudattaa ma tahdon lapsen miellä.

HÄMYNHETKI.

Nyt silmä sielun selkenee näin hämyn saapuen, sen katse kauvas harhailee luot' omain vaivojen; se kammioihin vieraihin tiet etsii salaiset, luo niiden, joita raskaimmin nyt painaa murehet.

Se hädänhetken hiljaisen taas näkee hiipivän luo uneksijain tuhanten joit' kammo elämän pois ajaa iloin ääreltä, suur' luku niiden on; ken taistoon uupuu, nimettä hän vaipuu kuolohon.

Tään hetken raskas hiljaisuus ei rauhaa heille tuo, ei tyynty syömen palavuus, ei toivo voimaa suo. Pois on jo päivä ehtinyt, ei tähdet vielä näy, työt päivän viel' ei päätetyt, mut mieli raukeeks käy.

Ei viihdy viime kyyneliin suur' kaipuu, ahdistus, ja rukouksiin salaisiin ei saavu vastaus. Kuin ajatus jo laannut ois, niin silmä tuijottaa; se eikö sammua jo vois, kuin rusko raukeaa —?

Mut ääni syömen unelmain viel' vaatii kestäämään. Lie tulos taistoin vaikeain ees rauha hetkenkään; kai illan tähdet viileät viel' kerran nousevat, taas hetkeks pelot häipyvät ja toivot rakkahat.

TANSSILAULU.

Käy kulku kuin tanssi, kuin karkelo vain yli talven kenttien valkeain. Pyrytuulen kanssa karkelohon yks ihmislapsista liittynyt on.

Valot taivahan kaikki on sammuneet, ois pitkiksi käyneet jo taipaleet: tuli leikkivä tuuli ja hyppyhyn vei, mihin tie, sitä muista nyt kulkija ei.

Elon kauhutko eessä tai kuoloko lie: näin käydä on helppo se tuskan tie. Surun huomispäivä tuo tullessaan, yö täysi on karkelon hulmetta vaan.

Mikä autuus itsensä unhottaa!
Ei eloa pelkää, ei kuolemaa.
Elo on kuin tanssi, kuin karkelo vain
yli kenttien pehmoisten, valkeain.

MERI.

On moni tuuli liikkunut meren yli, se vuoroin riemua, murhetta soinut on. Mut alla pintavetten ja aallokon yhä ääneti uinuu meren salaisin syli.

Sen ääntä ei herättää ole koskaan voinut pian vaihtuva tuuli riemuine, murheineen; sitä hetkeä, jolloin lepohon rauhaiseen jo tuulet tyyntyvät, se on unelmoinut.

Se silloin kirkkaana liittävä tähtein soittoon on sävelensä ainoan, ikuisen, ja yli riemun ja murheen mennehen se selkeenä katsoo iki-elon koittoon.

KEVÄTTALVELLA.

Kultasade auringon hiipii läpi pensaston.

Jäässä oksat: riippuvat kohta niissä pisarat.

Pisaroiksi sulii jää, kirkkaammin nyt kimmeltää.

Vangittuina piilivät jäässä värit heleät.

Uuteen eloon heräten eessä säteen lämpöisen

viileämmin, puhtaammin nyt ne loistaa silmihin.

RUKOUS.

Isä luonnon, Aurinko taivaan, ma eessäsi polvistun: jo katso lapsesi vaivaan, suo lohtuas saada mun!

Minä nään, miten puhkee kukkaan suvi, tahtoa noudattain. — Mun rinnassa herääkö hukkaan elonkaipuu, min Sulta ma sain —?

Sua kiittäen laulavan kuulen meren aaltojen, lintusten, soi hiljaa leyhkeessä tuulen ilo nuorten kukkien.

Minä pyydän: jo pois ota multa, Isä, syömeni raskaus, pisar riemua suo, elon tulta ja huomenen unhotus!

Sydän autio lemmellä täytä, sen juopua onnesta suo, tie yksin-jääneelle näytä, mi vie elon juhliivan luo!

YLÖSNOUSEMUS.

Nyt, sydän, laatkoon kaiho ja valitus, kun kuolleet luutkin kedoilla riemuun herää! Sa nääthän, kuinka ijäinen rakkaus taas luomistyöhön voimiansa jo kerää.

Sa tunnet, kuinka siunaten lankeaa sun päälles taivaan rakkaus, suven valo. Se riemuin juo, kuin satehen kuiva maa, ja eloon luo sen voimalla kylvö jalo!

Nyt, sydän, rauhaa kaivata turha on, kun elon juhlaan kohta jo käydä saat sa, kun näet ihmein kukkivan aavikon ja luonnon kanssa taivahan armon ja'at sa!

TOUKOKUUSSA.

Ilontäytenä saat, sydän, laulaa taas kera aaltojen välkkyväin! Suvi juhli vi seppelpäin nyt voittoa auringon, kuninkaas.

Elo uutena noussut on haudastaan, mies uusi on Latsarus, jonk' yllätti uupumus, kun liian heikko ol' uskossaan.

Sinitaivaan äärihin kantautuu meren soitanto riemuinen; sen yhtyvi virtehen kevätuulessa keinuva rannan puu.

Yön, talven vankina kyllin oot, sydän, nääntyen epäillyt, Olet vapaa, voimakas nyt, siks' unhoon tappios vaipukoot!

Siks' uuden laulun jo kaikua suo, kun nuori sun lyöntisi on, kun näät, miten auringon isän-rakkaus etees Eedenin luo!

KEVÄÄN LEHDOISSA.

Kevätaamuna harhaan läpi lehtojen nuorten. Ilo, autuus asuu taas rinteillä vuorten ja helmassa laakson. Kukat toisillensa ne lempeinä kuiskii, sydänaartehensa nyt lintuset suovat iloks' armastensa. Taas koivujen lehdet niin nuorina väikkyy, väre lemmen jo niiden suonissa läikkyy. — Sydän rauhatonna ma yksin harhaan. Vie turha kaiho kevätaikani parhaan. Pois itseni antaa oli mulla kaipuu; kuin meren helmaan puron aaltonen vaipuu, niin sulaa tahtoi sydän rakkauteensa, eik' enään muistaa miten kaipaukseensa monet tuhiasi vuodet. — Kuva kaivatun taaskin kevätuoreena häilyy kuin virvojen leikki. Se lähteissä päilyy, taa koivujen lehväin se ääneti lymyy, valonläikkeestä päivän se vastaani hymyy, sen karkelo-kutsun ja laulun kuulen ma kuiskeessa koivun ja hulmeessa tuulen. — Näin eespäin käypi yhä määrätön retki. Pian rientänyt taaskin on pois keväthetki.

PÄIVÄNLASKU.

Purppurahehkussa taivas loistaa iltana toukokuun. Järvi pintaansa ruskon toistaa, hiljaa vaipuen uinailuun. Aaltojen leikki jo loppua saa, rantahan tuulikin raukeaa.

Laskeva päivä, sa aamun uuden vieläkö maille tuot, vaiko helmahan ikuisuuden luonnon jo nuorena vaipua suot? Kaunein kuolo sen eikö ois, purppura-uniin kun nukkuis pois —?

KULKURIN KESÄLAULUJA.

1.

Rauhallisna maa-emo hengittää, kastehelmet vielä sen kutreissa väikkyy, päivänvaloon kukkaset heräjä, lehdikoissa lintujen riemu helkkyy. Murhein ei, kuin ihmisen lapsi vaan, uuden päivän koittohon luonto herää; parmahilla maa-emon voimakkaan luottavaisna tekevi vilja terää.

Rauhas suo ja voimasi loputon, Emo suuri, kaikille lapsillesi; yksin harhaten ken uupunut on, hänet johda luo elon-lähteysi! Murhe päivän mennehen, tulevan muuta luomisriemuksi kirkkahaksi, aatos kolkko syksyn ja kuoleman elon onnen tunnoksi valkeaksi!

2.

Kukkastuoksu, linnunlaulu, sini taivahan, aamunkaste hopeainen nurmen kukkivan, hymy neitoshuulten, säihke silmäin lempeäin, riemu aalton leikkiväin soittaessa tuulten: — taivas suopi lohtuaan kulkijalle korpimaan, toivon jättämälle. Valonsäde pienoisin saapi arvon kallihin, kun se unhotusta tuo, sovituksen-toivon suo yöhön nääntyvälle. Kukkastuoksu, linnunlaulu, hymy neitosen — armolahjat taivahiset lohduks' sydämen ken vaan talven yli jaksoi syömen kaipuun säilyttäin, sille murheen, vaivan maksoi suvi armorikas näin.

3.

Perinnökseni vaikka ma murheen ja vaivan ja puuttehen sainkin vainen, isä mulla on kuitenkin armias

aivan, isä taivahainen. Taas pitoja pitää hän lapsellensa, mi talven maasta kotihin palaa, ja ehtymättömän rakkautensa hänen ylitsensä hän siunaten valaa.

Ilmielin nyt käyn Isän armopöytään ja murhetta muista en lainkaan. Ja joskin ma köyhäksi syksyllä löytään, miten paljon sainkaan ma taattoni voimaa, sen tunnen silloin ja unhotan synkeän kurjuuteni, ja muistelen, kuin suvi-aamuin, -illoin elononnesta riemuiten löi sydämeni.

Olen nyt kuin ruhtinas merten, maitten ja valmis taistoon ja voittoon, ja vertainen oon minä maan kuninkaitten. Nyt ilmojen soittoon sävel liittyvi syömeni huoleton, vapaa ja rintani täyttyvi kiitoksesta: joka hetkihän uusia viestejä tapaa mun sieluni taivahan rakkaudesta.

4.

Kieltää, ihminen, kyllin sait itseäs korven teillä, onnen kielsivät korven lait, murheen kyneleillä leipäas kostutit katkeraa, tomuun, voimaton vaivuit, kättä suutelit sortavaa, nöyrtyen alla sen taivuit.

Poissa, poissa nyt ompi syy kalpean kieltämyksen! Ilman hinnatta nyt elo myy runsahan tyydytyksen janoon, nälkähän sydämes. Ihminen, aikas on tullut! Käytä nyt elon-oikeutes, — luopuvat siitä vain hullut!

Hyvyys kaikki, min eessäs näät, vain sua varten luotiin, sulle kypsyvät tähkäpäät, sulle myös sydän suotiin, jolta et riemua kieltää saa paastoten, korpeen käyden, onnestansa kun tarjoo maa sulle myös osas täyden.

Nöyrtyä vieläkin kyllin saat, ihminen, maahan saakka; kun taas saapuvat korven maat, täysi on murhees taakka. Tänään aika on nautinnon, onnen-kylvö jo niitä, tänään taivasta, huoleton, elonlahjasta kiitä!

AURINGONTYTTI.

1.

Kisamielin sä kuljet yli tieni tumman, sen yöltä sä suljet, kun katsees luot, kun hymys kumman mun nähdä suot.

Sa aamunraikas suven kirkkahan tyttö, sait lempeän taikas valolt' auringon, sun kerran mi sytti maan elohon.

Sun hartioillas sädevaipan nään mä ja ohimoillas ilon seppeleen. Sua katsoen jään mä suven lumoukseen.

2.

Opin uuden luin sinun katseestasi "Soi Herra nuoruuden meille, siks että se ruusuja rakkauden lois aution korven teille;

soi lempeen alttihin sydämen ja kaihot kirkkahat, nuoret, siks että ne siirtäis leikkien vain ilon tieltä murheen vuoret!"

Todisteita en pyydä, ma uskon vain, "credo", lausun ma nöyrimmästi ja synniksi murheeni tunnustan, min poistat sa lempeästi.

3.

Se uni ankea totta lie: ijäks' luotasi mun elo kohta vie.

Pian riutuva muisto vain mulle jää ja köyhänä syys minut yllättää.

Pian aamu on kolkko ja lohдутon ja voimaton rakkaus auringon.

Kun silloin hetkellä aamunkoin sa heräät taas suvimuisteloin,

sa käännä puolehen taivaisten ja rauhaa pyydä mun sielullen,

sitä rauhaa, mi kalvavan murheenkin yli lankee sätehin siunaavin.

AURINKOKYL PYÄ SYYSMYÖHÄLLÄ.

1.

Suvi vielä tenhonsa suo, viel' aurinko lempensä hehkuvan antaa, ja aalton välkkyvä vuo lyö riemuiten vasten kalliorantaa.

Sävel vielä kiehtova soi meren kuultavan kirkkaista syvyyksistä; ne keinuen unelmoi suviriemuista ohitse mennehistä.

Ne juhlien vastaan käy yön talvisen mykkää hiljaisuutta; povi sointuun ylentäy, kuin aavistain kevättonnea uutta.

Ne tuloon uutehen, ain' uudistuvaan suven, auringon luottaa; Niiss' uskon herätti sen syvä hartaus, min elon kauneus tuottaa.

Ah lainehet, sydämeen' suvi-uskonne sointuva, kaunis luokaa, ja riemunne säveleen mun verteni raskaiden yhtyä suokaa!

2.

Aurinko, taattoni armahin, kiitos uudesta nousennasta! Kyllin yössä jo murehdin, paahda, päivä, nyt riemun lasta!

Vielä viimeinen siunaus, sitten, taattoni: hyvää yötä! Kylmä ei talvinen taivallus, siunaukses kun seuraa myötä.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK RUNOT ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™

electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase "Project Gutenberg" appears, or with which the phrase "Project Gutenberg" is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase "Project Gutenberg" associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any

Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.